

PIK ZAKONENI 1917.

"СВОБОДА"

"LIBERTY"

засвідчить про те, що видана Віктором, четвер і суботу, щодня.

"УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"

83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

Всі листи, листівки і члени треба надіслати на адресу "СВОБОДА".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1892

"СВОБОДА"

"LIBERTY"

the Ukrainian Newspaper published three times a week Tuesday, Thursday and Saturday, by Ukrainian National Association at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

The best advertising medium. Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союзу -- "СВОБОДА" -- Official organ of Ukrainian National Association.

PIK XXV. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., четвер 20-го вересня 1917. Ч. 111. VOL XXV. JERSEY CITY, N. J., Thursday, September 20, 1917. No. 111.

ЗАГОВІР ГЕН. КОРНІЛОВА ЗОВСІМ ЗДАВЛЕНИЙ.

Ген. Каледін піддав ся. — Ген. Корнілов під охороною військової сторожи в Могилеві.

ДНЯ 23. ВЕРЕСНЯ ВІДБУДЕТЬ СЯ В ПЕТРОГРАДІ ВСЕРОСІЙСЬКИЙ ДЕМОКРАТИЧНИЙ КОНГРЕС.

Воєнні цілі Франції; зворот Альзації і Льотарингії і воєнне відшкодоване.

Вісти з України.

Холмищина при народній роботі.

Пробуджуєть ся до життя і та части української території, на яку наші воєводи мали найбільшій надію, що вона буде їх. Пробуджуєть ся до життя і Холмищина.

Військові окупаційні влади дали дозвіл вербувати охотників до українського легіону в дев'ятих повітах холмської губернії.

В Білку (на захід від Бреста Литовського) почала виходити українська газетина "Рідне Слово".

Українці заступили у Варшаві дві великі друкарні (де перетримували московські часописи) і спровадили їх одо Гродна. Там друкують масово вішники, розкладки і дитячі писемка в українській мові та розкидають їх поміж населення.

З кінем. мая в околицях Парнама появило ся около 100 українців, самі молоді люди, інтелігентні, в козацьких уніформах з красних і дорогих матерій. Се полонені російськї жовніри-Українці.

Вони проводять політичну агітацію. Агітують під кличем: "Тут є Україна; свій край під ніяким усьвідом не може належати до Польщі. Панська земля повинна належати до селян-Українців".

Крім того вербуєть також добровольців до українського легіону. В Парчеві звербовано (ще до 15. червня) 100 добровольців, а в Радичі також кілька десятків.

Піотровський "Дзвіник Народови" згадуєть про се, шнише:

Українці задумали агітацію на велику скало і певним є, що це розширять її.

Два сильні напрями серед Українців.

Серед українського населення поширили ся тепер два сильні напрями. Один — національний — репрезентований Українською Центральною Радою, попіраний українськими соціял-демократами; другий — чисто соціялістичний, який щасте Українці бачити в єдності з Росією.

Тому, що законодава небезпека поважних неперозуміння між обома напрями, постарано ся за всяку ціну дійти до порозуміння. Уряджено спільну прогулку кораблем по Дніпру, а в тій прогульці взяли участь партійні провідники. Вони мали обговорити справу спільної політичної акції.

Часописи, як московські так і польські, заявляють, що про вислід прогульки нічого не знають, бо всею держить ся в тайні. Однак певним є, що до порозуміння прийшло і У. Ц. Рада дістане у свої руки всю владу.

Універзал У. Ц. Рада викликав в ріжних околицях ріжні коментарі, але в кожнім разі більшість признала його за свій і виконую його прикази. Брацлавський повіт вже платить добровільний податок У. Ц. Раді.

В РОСІЇ

Ген. Каледін перестав бути атаманом донських козаків.

ПЕТРОГРАД 17. вересня. — Ген. Каледін, який ще до останної хвилі стояв по стороні ген. Корнілова і відражував ся, що піде з козаками на Петроград, уступив з урядом атамана донських козаків.

Нинішні вістка знова доносить, що ген. Каледін, заявивши, що його опір буде безнадійний, заявив, що буде підкорити просящій правительству. Чи провізиричне правительство відкликало свій наказ в справі арештованя ген. Каледина, чи він може поїзтає далше всьді, вісти не подають.

Ген. Каледін хоче оправдати ся.

ПЕТРОГРАД 18. вересня. — Вєніке заінтересоване звільняло вєчера урядове оповіщення, що ген. Каледін уступив зі становище атамана донських козаків.

Ген. Каледін має заявити, що він ніколи не має наміру брати участь в протирєволюційні. Далше мав він заявити, що його бажанне є особисто прийти до Могилєва і зложити звіт зі свого поступованя.

Керенський відїхав до головної військової кватєри.

ПЕТРОГРАД 18. вересня. — Президент кабінету Керенський, улав ся в товаристві міністра війни, ген. Верховського і міністра маринарий, ген. Вердеревського, до головної військової кватєри.

При тій нагоді, як доносить Керенський, має намір віддати ув'язненого ген. Корнілова і його прихильників. Здогадуєть ся, що Керенський, вислухавши звігу стосуду кємієтї, порішить справу процесу на М. Ридова.

Ген. Корнілов під військовою сторожиою в Могилеві.

ПЕТРОГРАД 18. вересня. — 23 генералів і висших офіцєрів, яких в Могилєві арештовано враз з ген. Корніловом, провідником останної ворожобї проти провізиричного правительства, знаходять ся під сторожию війска. Ген. Корнілов перебуває один полонений в однім з готелів в Могилєві.

Доля ген. Корнілова спочиває тепер в руках провізиричного правительства. Вєчера вєчєром зложив він перед сілєю комісії знявний шодного повєдєнія і причини ворожобї.

Жадане загалу, шобі ген. Корнілова покарати смертю, шораз слабше.

ПЕТРОГРАД 18. вересня. — Домагаєть публичної опіні, шобі ген. Корнілова покарати смертю яко провідника заговору, шораз то більше притихає.

Кари смерті для ген. Корнілова жадано тому, шобі се бєло відраштований приміром для всіх російських війскаї пересторожливості кар'єрист в армії мусть бути переведена.

З великим напруженєм очікують, чи сілдя комісія передасть переведене процесу ген. Корнілова військовою, чи цивільною судовою. Керенський нап'янував у своїй прокламациї ген. Корнілова "зрадником". Тому теперє переважав, шод веденє процесу буде поручене вєстам цивільним.

У Фінляндї 20 російських офіцєрів вбито, 60 пропало.

ГЕЛЬСІНГІ ФОРС, 18. вересня. — Підчас останних заворушенн в надбережній крєпости Вїбурго (Фінляндія) 20 російських офіцєрів вбито, а 60 пропало без вісти.

Поголоса про самовбийство ген. Алексєєва.

ЛОНДОН, 17. вересня. — На підставі телеграм, яка наслідно до Стокгольму з Петрограду, доносить, шод ген. Алексєєв, новітнім образом шеф головного російськєго штабу, поповнив самобийство, поїливши себе кулею з револьєра в голову. Сього ма допустити ся ген. Алексєєв по наряді, відібуті з Керенським. Сей крок ген. Алексєєва вважають тут за крок розпучки.

Над вєчером подали іншорєбї часописи вістку, шод російськє посольство у Вашингтоні одержало потверженє вістки про самобийство ген. Алексєєва. Але небаром опісля появило ся урядове заперечєє сеї вістки. Як здогадують ся, шод поголосаї пущили в світ брїжє спікуючи в цім викликани уладку ціни рубля на тутешнім грошевім ринку.

Над вєчером подали іншорєбї часописи вістку, шод російськє посольство у Вашингтоні одержало потверженє вістки про самобийство ген. Алексєєва. Але небаром опісля появило ся урядове заперечєє сеї вістки. Як здогадують ся, шод поголосаї пущили в світ брїжє спікуючи в цім викликани уладку ціни рубля на тутешнім грошевім ринку.

Є гадка утворити тимчасовий парламент і відповідальний кабінет.

ПЕТРОГРАД 17. вересня. — Вправді рєчєньє на Установі Збори правительство назначило на день 11. грудня сього року, та зделать ся однак, шод закн Установі Збори поключити до життя парламент, будуть скликати надзначений збори на вєр останного конгрєсу в Москві, на який буде утворений тимчасовий парламент. Надіють ся, що такі збори відбудуть ся в Петрограді окола 25. вересня.

На тій нарадах мала би бути обговорєна також справа ворожобї ген. Корнілова і спосіб, шобі не будуче запобігти подібним несподіванкам. В нарадах мала би взяти участь лише представники таких партій, на котрих не тяжить підозрєє якоїнебудь симпатїї зі заговором ген. Корнілова.

Правдоподобно приступлено би також до утворєня нового коалїційного кабінету. Як парламент так і кабінет мали би керуватися справами російськєго держави, як доки не відбудуть ся Установі Збори і доки не передадуть владу в руки діійного парламенту і перед ним відповідального кабінету.

На день 23. вересня назначено всеросійськї демократичний конгрєс.

ПЕТРОГРАД 18. вересня. — Провізоричне правительство робить приготоваєня в цім скликанні всеросійськєго демократичного конгрєсу. Конгрєс має відбутися в Петрограді і розпочати ся дня 23. вересня.

Оснок правительства позистає в Петрограді.

ПЕТРОГРАД 18. вересня. — З урядових кругів доносить, шод правительство поключило дозвєсти гєлку перєсїдати оснок правительства з Петрограду до Москви.

Правительство заявляю, шод нема до сього ані військової ані політичної підстави.

Керенський звинає до боротьби з ворогом.

ПЕТРОГРАД 18. вересня. — Президент кабінету Керенський, відїав вєчера відозву, в якій звинає шєчасне населєє, армію і флоту, шобі заховаля спокій і порядок, шобі з довірєм відносина ся до правительства і всі свої сили звернули проти заграничного ворога.

Російськє правительство наміре перєсїсти осною реорганїзацію армії.

ПЕТРОГРАД 18. вересня. — Новітнім образом міністер війни, ген. Верховський, заявив, шод російськє правительство наміре утворити передєміст сильну революційну армію і в тій цілі розпочне небаром перевєдєє ріжних важних реформ у військовій організації.

"Большевики" домагають ся випущєня на волю своїх товаришів.

ПЕТРОГРАД 18. вересня. — Рада роб і садд депутатів в Кронштаді поставила жаданє, шобі правительство винустило на волю без переведєня процесу всіх тих, котрі були арештовані підчас останних ліпневих заворушенн.

Максималїсти все ще побують ся диктатурою.

ПЕТРОГРАД 18. вересня. — На утворєнє тепєрїшного провізиричного кабінету, зложеного з 5 членів, вгодили ся радє всі соціялістичні партїї. Лише максималїсти (крайні соціялістичні і анархістичні елементи ріжних партій) протєстують проти того, шобі необмежена владєсть спочивала в руках кількох одиноків. Вони побують ся диктатурою і тому жадують, шобі як найскорше приступити до утворєня кабінету відповідального, причім надють ся, шод в склад такого кабінету вїйшо би також кілька крайних соціялістів.

Союзники Росії побують ся, шобі вона не заключила окремого мира з Німєччиною.

ВАШІНГТОН, 18. вересня. — Воно не дєсть ся заперечити, шод в дипломатичних кругах є досить велике занепокоєє з приводу останних подій, які зайшли в Росії.

Найбільше непокоїть те, шод "большевики" здобули тепєр звичну силу і вплив на правительство, а вони все були склонні до вєключєня окремого мира з Німєччиною.

Не дєсть ся також заперечити, що цілї російськїх нарід бажєє як найкоршого поключєня війни, і то закн ше настане зима.

Головні і найстрашїйші вороги Росії, які найбільше загрожують Росії, є отсі: голод, холод і деморалїзація.

В останних дїях була поголоса, шод в дипломатичних кругах зовсім поважно беруть під розвагу справу дальшої помочї для Росії. Представники деяких держав мали навіть доряджувати, не послати більше до Росії воєнних матерїялів, бо на сімчїній замкнєня Росіїє окремого мира з Німєччиною всі ті матерїялі поклали би ся в руки Німїції. Однак вєчера з департамєнту для заграничних справ заперєчено сі поголоси.

Три способи "большевїків", шобі покинути війну.

ВАШІНГТОН, 18. вересня. — "Большевики" мають три ріжні способи, якими здобули б вєключєня своєї цїлї, а вєчно закінчєє вєсєлїтної війни": — поперше одні з них з'являють ся в вигляді ультиматумів і проголосєня загальної страйки у всіх воюючих державах; 2) відмовленє кредитів з вєключєня окремого мира з Німєччиною. Ті три способи стрєте большевїкам до розпоряджєня тоді, коли вони здобудуть в державі вплив і владєсть. А зделєть ся, шод в тепєрїшній часі вони се осягнути.

Путільські заводи в огні.

РИМ, 17. вересня. — Телеграма з Петрограду до італїйськї часописи "Мєсєджер" доносить, шод в путільських заводах вїбухнув вський пожеж.

Шкоди, заподїянї огнем, мають винєстити тубї мільони рублів.

Путільські заводи — є найбільші фабрики оружя і амуниції в Росії. Їх можна порівняти з фабриками Крупа в Німєччині, Скюди в Австрії або Крезота у Франції.

Справа пожни в Петрограді представляєть ся критично.

ЛОНДОН, 17. вересня. — Після телеграм з Петрограду справа пожни в Петрограді є дуже поважна і становить велику небезпеку.

Часопис "Пост" радить, шобі англїйськє правительство пішло за приміром американськєго, і само старало ся дати пожити Англїям, які перебувають під тепєрїшну пору в Росії.

Злучєні Держави мають вислати нову делегацію до Росії.

ВАШІНГТОН, 18. вересня. — З урядових кругів доносить, шод американськє правительство має намір вислати до Росії нову делегацію, складуючу ся з представників американськїх робїтничих і соціялістичних організації.

В тій цілі відїбула ся вєчера в Білім Домі дошна нарада, в якій взяли участь президент Вілсон і представники американських організованих робїтничів під проводом президента Гомера.

Висланє отєсї до Росії делегації до Росії означало би також, шод делегація попередна під проводом Рута не осягнула своєї цїлі.

У ФРАНЦІЇ:

Франція жадєє звороту Альзації і Льотарингїї та воєнного відшкодованя.

ПАРІЖ, 18. вересня. — Новий президент французькєго кабінету, Пєнєсьє, заявив у своїй промові, в котрій представив програму нового правительства, також головні воєнні цілі Франції.

Президент кабінету заявив, шод Франція не перестанє боротися, шод доки вона не осягне своїх цїлій. Тїмї цїлями є: Альзація і Льотарингїя та воєнне відшкодованє від Німєччини.

СПРАВА ПОЛЬЩІ.

Кандидати на чєфєя управлюючої ради в Польщі.

СТОКГОЛЬМ, 18. вересня. — З Берліна надїшли вісти, шод найбільшїйшими кандидатами на членів управлюючої ради в Польщі є: варшавський архєпископ, Кєлюський; президент вїста Варшави, кн. Лїбловський; бєшчїй мїршолок Нємцєвський, і тр. Ростовський.

Мирові переговори.

Мїжнародна конференція соціялістів відбудєть ся в Стокгольмі окола Нового Рєку.

СТОКГОЛЬМ, 18. вересня. — Як се заявляють члені секретарїату, мїжнародна конференція соціялістів відбудєть ся в зимі в часті окола Нового Рєку.

Секретарїат, який має за задачу поробити колективні приготоваєня, відїє ся вєче в тій справі до соціялістичних організації у всіх державах.

Соціялісти надїють ся, що справа піде тепєр значно легше з огляду на останню рішучу побуду соціялістів в Росії. Побуду Керенськєго над Корніловим вважають тепєр актом побуду робїтничїх класів над класою богатих.

"НИТАТЕ" СВОБОДУ" І ПРІСНУЄТЯ ТІ НОВИХ ПЕРЕДАТНИКІВ

